

Måltidspolicy för förskola, skola och äldreomsorg

Reviderad Kf § 117/2016

Bräcke kommun

Fastställt av: Kommunfullmäktige

Datum: 2016-10-26, § 117

Diarienummer: 2015/215 10

För revidering ansvarar: Skol- och barnomsorgschefen och vård- och omsorgschefen

För eventuell uppföljning ansvarar: Skol- och barnomsorgschefen och vård- och omsorgschefen

Dokumentet gäller för: Förskola, skola och äldreomsorg

Dokumentet gäller till och med: Tillsvidare

Dokumentnamn: Måltidspolicy för förskola, skola och äldreomsorg		Sida 3 av 6
Datum: 2016-10-26	Beslutad av: Kommunfullmäktige § 6/2012	Senast reviderad: Kf § 117/2016

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
2. Syfte	4
3. Styrdokument/lagar/riktlinjer	4
4. Kosten	5
5. Måltiden	5
6. Inflytande	6
7. Information och spridning	6
8. Utvärdering och revidering	6

Dokumentnamn: Måltidspolicy för förskola, skola och äldreomsorg		Sida 4 av 6
Datum: 2016-10-26	Beslutad av: Kommunfullmäktige § 6/2012	Senast reviderad: Kf § 117/2016

1. Inledning

Måltiden är ett av livets stora glädjeämnen. Måltiderna i Bräcke kommun ska engagera alla sinnen och vara en höjdpunkt varje gång mat serveras i våra verksamheter. Måltiden har stor betydelse för människors välbefinnande, prestationsförmåga och positiva hälsoutveckling. Därför är det viktigt att maten ger kroppen den energi och näring som kroppen behöver. Men det är lika viktigt att måltiden i sin helhet ger lust, glädje och social samvaro. Den goda måltiden är näringsriktig, ser aptitlig ut, doftar gott, serveras i en lugn miljö och på ett vackert dukat bord. Den fysiska miljön är viktig.

Förskoleverksamheten och skolan har goda möjligheter att på ett positivt och naturligt sätt främja en hälsosam livsstil med bra matvanor hos barn och ungdomar. Eftersom många barn äter flera måltider utanför hemmet har andra vuxna än föräldrarna ett stort inflytande över barnens matvanor. Hem och familj har naturligtvis det grundläggande ansvaret över barnens matvanor.

Maten och måltidsmiljöns betydelse för våra äldre ökar samtidigt som andra aktiviteter i livet avtar. Den goda måltiden som beskrivs ovan kommer - tillsammans med en jämn fördelning av måltiderna över dagen - ge goda förutsättningar att alla gäster inom äldreomsorgen upplever att kvaliteten på maten är god.

Kommunens ambition är att varje måltid som serveras ska vara ett tillfälle som barn, elever och äldre längtar till och njuter av.

2. Syfte

Syftet med en måltidspolicy är att skapa ett gemensamt synsätt på mat och måltider i kommunens verksamheter.

3. Styrdokument/lagar/riktlinjer

Följande styrdokument/lagar har varit vägledande vid framtagandet av måltidspolicyn:

- Nya skollagen: Krav på att skolmaten ska vara näringsriktig
- Livsmedelverkets råd ”Bra mat i förskola/skola/äldreomsorg”
- Riktlinjer för Nutritionsarbetet (näringlära) inom Bräcke kommuns äldreomsorg
- Riktlinjer för pedagogiska måltider inom vård- och omsorgsavdelningen.

Dokumentnamn: Måltidspolicy för förskola, skola och äldreomsorg		Sida 5 av 6
Datum: 2016-10-26	Beslutad av: Kommunfullmäktige § 6/2012	Senast reviderad: Kf § 117/2016

4. Kosten

Maten som serveras till våra gäster skall kännetecknas av följande:

- Verksamheten serverar en näringsriktig kost av råvaror med hög kvalitet med utgångspunkt av Livsmedelsverkets rekommendationer.
- Ambitionen är att ekologiska livsmedel ska öka över tid.
- Genom att använda det frirum som regelverket inom LOU ändå ger skall andelen närproducerade livsmedel som serveras öka över tid.
- Barn, elever och äldre med behov av särskild kost och/eller vegetarisk kost får en säker producerad specialkost.
- Särskild hänsyn tas alltid till barn, elever och äldre med överkänsligheter för olika livsmedel.
- Såväl traditionell som modern matkultur värnas utifrån matgästernas önskemål.
- Matlagning från grunden eftersträvas.
- För miljöns (och ekonomins) skull är målet att minst 90 % av den mat som köps in konsumeras av våra gäster och att resterande 10 % komposteras eller tas om hand på annat miljövänligt sätt.
- Mellanmjölk och bredbart smör erbjuds som ett alternativ vid varje måltid.
- En ökad konsumtion av grönsaker uppmuntras.
- Skolmatsalens och skolcafeterians utbud samt fritidshemmens frukost och mellanmål har en hälsoprofil.
- Näringsinnehållet per portion ska beräknas och kunna presenteras. Även energi- och proteininnehåll ska beaktas.
- Verksamheterna ska sträva efter att årstidsanpassa menyn/råvarorna för att på så sätt minska kommunens miljöpåverkan.
- Det ska eftersträvas att fisken ska vara MSC-märkt, grönlistad av Världsnaturfonden eller motsvarande.
- Det ska eftersträvas att råvarorna ska vara så naturliga som möjligt och fria från onödiga tillsatser.
- Den mat som serveras ska vara producerad enligt lika regler och lagar som gäller i Sverige- enligt Miljöstyvningsrådets baskrav

5. Måltiden

- Måltiden ska ge matglädje och möjlighet till social samvaro i en lugn och trevlig miljö som präglas av ett gott bemötande.
- Lunchen inom barnomsorg och skola bör schemaläggas klockan 10.30–12.30 och med strävan att varje enskild elev/barn serveras lunch vid samma tid varje dag.
- Huvudmålen inom äldreomsorgen serveras enligt följande:
  - Frukost, mellanmål och kvällsmål serveras så långt som möjligt utifrån den enskildes önskemål.
  - Lunch serveras cirka klockan 12.00
  - Middag serveras cirka klockan 17.00
  - Nattfastan skall vara maximalt 11 timmar

Dokumentnamn: Måltidspolicy för förskola, skola och äldreomsorg		Sida 6 av 6
Datum: 2016-10-26	Beslutad av: Kommunfullmäktige § 6/2012	Senast reviderad: Kf § 117/2016

- Personal som äter pedagogiska måltider:
Pedagogiska måltider är en arbetsuppgift i verksamheten där personalen aktivt deltar genom att:
  - skapa en god gemenskap runt bordet
  - skapa goda kostvanor
  - vara en god förebild och inspirera barn och elever att smaka av allt som erbjuds.
  - Särskilt viktigt är det att vuxna, som äter pedagogiska måltider, har en professionell inställning till mat samt vid varje tillfälle som ges, utvecklar barn/elevs/äldres nyfikenhet kring kost.
  - Inom förskolan så äter all personal pedagogiskt medan minst en personal per klass äter pedagogiskt inom grundskolan.
  - Inom vård och omsorg är det verksamheten som bedömer behovet av pedagogisk måltid.

6. Inflytande

- På varje enhet ska det finnas matråd där representanter för gäster, köket och verksamheten träffas regelbundet.
- Gästerna ska få årlig möjlighet att delta i utvärderingar av måltiderna.

7. Information och spridning

- Varje år ska personal, barn, elever och föräldrar informeras om måltidspolicyn och dess syfte.
- Måltidspolicyn ska finnas tillgänglig på Bräcke kommuns hemsida.

8. Utvärdering och revidering

- Skolmåltidernas näringsriktighet säkerställs genom uppföljning med kvalitetsverktyget *Skolmat Sverige* eller motsvarande.
- Utvärdering och revidering av måltidspolicyn sker en gång vartannat år med början i juni 2017.
- Avdelningschefen för skol-och barnomsorgsavdelningen respektive vård- och omsorgsavdelningen ansvarar för att utvärdering och revidering genomförs.